

С.В. Дмитренко

Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова

Епідеміологічні аспекти іхтіозу в популяції Вінницької області

Ключові слова

Епідеміологія, іхтіоз, дослідження.

Епідеміологія іхтіозу як найпоширенішої групи генетичних хвороб із дефектом ороговіння та ураженням певних ділянок шкіри або всього шкірного покриву має певні національні та расові особливості. Але загалом можна констатувати, що вульгарний іхтіоз (95 % усіх типів іхтіозу) — найпоширеніша моногенна патологія у людини, яка зустрічається з частотою 1 : 2500 — 1 : 5000 населення [2].

Різномірні дані щодо епідеміології іхтіозу в різних країнах та регіонах не завжди відповідають реальній картині, що пояснюється різними підходами до статистичного обліку цієї патології, і навіть у межах однієї країни та генетично спорідненої популяції можуть суттєво відрізнятися, а тому потребують ретельного вивчення [3].

Надзвичайно актуальним є точний облік хворих на іхтіоз, враховуючи поліморфність клінічної картини цієї хвороби та гетерогенність перебігу. Іхтіоз значно погіршує якість життя багатьох пацієнтів і вимагає тривалого та дорогого лікування, яке нерідко є малоефективним, навіть у разі застосування сучасної терапії. Отримані дані оцінки поширеності цієї патології дають можливість прогнозувати обсяг надання медичної допомоги та оптимізувати фінансування медичного забезпечення.

Мета роботи — оцінити епідеміологію іхтіозу в популяції Вінницької області.

Матеріали та методи

Проаналізовано звіти дерматологів Вінницької області і м. Вінниці щодо захворюваності на іхтіоз за період 2010—2011 років. У дослідження було включено випадки, які пройшли верифікацію

в обласному шкірно-венерологічному диспансері. Хворі перебували на обліку в дерматолога та отримували лікування згідно з протоколами надання медичної допомоги населенню МОЗ України (http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20090508_312.html).

Дані про населення Вінницької області та окремих районів взято станом на 01.01.2012 (за інформацією Головного управління статистики у Вінницькій області) (<http://www.vous.vin.ua>).

Результати та обговорення

Отримані дані продемонстрували неоднорідність поширеності іхтіозу в різних районах Вінницької області (табл. 1).

Цікавим виявився факт дисбалансу даних офіційної статистики за статтю хворих — практично в усіх районах області зафіксовано суттєве переважання серед пацієнтів чоловіків. Це можна пояснити не перебігом хвороби, оскільки іхтіоз не має гендерних особливостей, а скоріше недостатнім діагностуванням захворювання у жінок.

Варто зазначити, що у двох районах області — Чернівецькому і Калинівському — хворих на іхтіоз офіційно не зареєстровано. Це потребує подальшого дослідження та, знову ж таки, вказує на неефективність діагностики і недостатню пильність лікарів щодо цієї патології.

Також важливим показником є поширеність іхтіозу серед дорослого населення регіону та окремих районів, яка також виявилася доволі неоднорідною (табл. 2).

Враховуючи саме необ'єктивність даних щодо кількості хворих в окремих районах, як зазначено вище, поширеність іхтіозу оцінено лише в се-

Таблиця 1. Захворюваність на іхтіоз у популяції Вінницької області

Район	Чоловіки	Жінки	Діти
Барський	6	3	2
Бершадський	17	4	3
Вінницький	27	4	3
Гайсинський	5	—	—
Жмеринський	5	1	1
Іллінецький	8	—	—
Калинівський	—	—	—
Козятинський	26	—	—
Крижопільський	9	4	—
Липовецький	3	—	—
Літинський	13	12	4
Могилів-Подільський	4	1	1
Мурованокуриловецький	9	1	1
Немирівський	7	3	—
Оратівський	7	2	—
Піщанський	7	2	—
Погребищенський	11	4	9
Теплицький	5	—	—
Тиврівський	1	1	—
Томашпільський	2	1	1
Тростянецький	3	1	—
Тульчинський	18	6	8
Хмільницький	28	6	7
Чернівецький	—	—	—
Чечельницький	1	—	1
Шаргородський	3	1	—
Ямпільський	5	2	—
м. Ладижин	6	—	2
м. Вінниця	16	10	50
ЗАГАЛОМ	250	53	33

Таблиця 2. Поширеність іхтіозу серед населення Вінницької області

Район	Хворі	Населення, тис.	Поширеність
Барський	11	54,1	
Бершадський	24	62,1	
Вінницький	34	76,3	
Гайсинський	5	58,8	
Жмеринський	7	36,0	
Іллінецький	8	38,6	
Калинівський	—	59,6	
Козятинський	26	41,4	
Крижопільський	13	39,6	
Липовецький район	3	34,6	
Літинський	29	39,69	
Могилів-Подільський	6	66,5	
Мурованокуриловецький	11	27,2	
Немирівський	10	51,2	
Оратівський	9	22,7	
Піщанський	9	21,9	
Погребищенський	24	32,0	
Теплицький	5	30,1	
Тиврівський	2	43,8	
Томашпільський	4	34,8	
Тростянецький	4	37,2	
Тульчинський	34	57,6	
Хмільницький	41	54,0	
Чернівецький	—	23,0	
Чечельницький	2	22,7	
Шаргородський	4	58,8	
Ямпільський	7	41,9	
м. Ладижин	8	24,1	
м. Вінниця	86	369,0	
ЗАГАЛОМ	426	1627,1	1 : 3819

редньому по Вінницькій області. Але навіть за таким показником (1 : 3819) можна констатувати, що цифри відповідають поширеності іхтіозу у споріднених генетичних популяціях.

Поширеність іхтіозу, наприклад, у Харківській області становила 1 : 3890, серед населення європейської частини Росії — 1 : 7700, в Удмуртії — 1 : 2457 [5]. Однак в Удмуртії є певні розбіжності в поширеності іхтіозу, а саме: 1 : 5050 — се-

ред усього населення, 1 : 3046 — серед удмуртів, 1 : 4922 — в інших популяціях Росії [1].

Аналізуючи джерела літератури, важливо зазначити, що дані по інших регіонах України є поодинокими, наводиться лише загальна кількість зареєстрованих генодерматозів або відсоткові показники, за якими неможливо верифікувати точну кількість хворих [4]. Причиною цього слід вважати недостатнє діагностування іхтіозу в

первинній ланці надання медичної допомоги внаслідок необізнаності лікарів загальної практики та недостатньої пильності лікарів інших спеціальностей щодо цього захворювання.

Повноцінна та якісна діагностика дасть змогу ефективно контролювати ситуацію щодо захворюваності на іхтіоз, прогнозувати обсяг надання медичної допомоги, виявити групу ризику, проводити профілактику ускладнень, що може суттєво покращити якість життя пацієнтів.

Епідеміологічне дослідження реальної кількості хворих на іхтіоз у Вінницькій області дасть змогу спрогнозувати фінансові витрати на надан-

ня необхідної медичної допомоги в рамках сучасних протоколів, затверджених МОЗ України.

Висновки

Іхтіоз є поширеним генодерматозом у Вінницькій області (1 : 3819). За офіційними даними, серед хворих переважають чоловіки.

За результатами дослідження можна припустити, що діагностування іхтіозу в регіоні недостатнє.

Перспективою подальших досліджень є проведення скринінгу з метою виявлення хворих на іхтіоз у Вінницькій області.

Список літератури

1. Зинченко Р.А., Ельчинова Г.И., Осипова Е.В. и др. Популяционная генетика наследственных болезней в Удмуртской республике // Вестн. Удмуртского ун-та.— 2009.— № 43, вып. 1.— С. 43—57.
2. Рыжко П.П., Федота А.М., Воронцов В.М. Генодерматозы: буллезный эпидермолиз, ихтиоз, псориаз.— Х.: Харьков, 2004.— 330 с.
3. Скрипкин Ю.К., Кубанова А.А., Акимов В.Г. Кожные и венерические болезни.— М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009.— 544 с.: илл.
4. Федорич П.В., Баранова О.А., Довгошея П.В. Анализ результатов осмотра призывников и допризывников міста Києва на дерматовенерологічну патологію у 2002 році // Укр. журн. дерматол., венерол., косметол.— 2004.— № 1.— С. 49—52.
5. Федота А.М., Рыжко П.П., Воронцов В.М. и др. Генетико-эпидемиологическое исследование населения малых городов и сел Харьковской области // Медицина сьогодні і завтра.— 2010.— № 2—3 (47—48).— С. 123—128.
6. <http://www.vous.vin.ua>.
7. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20090508_312.html.

С.В. Дмитренко

Эпидемиологические аспекты ихтиоза в популяции Винницкой области

Цель работы — оценить эпидемиологию ихтиоза в популяции Винницкой области.

Материалы и методы. В статье представлены результаты оценки эпидемиологии ихтиоза в популяции Винницкой области за период 2010—2011 годов. В исследование включались случаи, прошедшие верификацию в областном кожно-венерологическом диспансере.

Результаты и обсуждение. Полученные данные сопоставлены с результатами других исследований. Выявлено преобладание среди больных ихтиозом жителей города Винницы, особенно среди мужчин.

Выводы. Ихтиоз является распространенным генодерматозом в Винницкой области (1 : 3819). По официальным данным, среди больных преобладают мужчины. По результатам исследования можно предположить, что диагностирование ихтиоза в регионе недостаточно.

S.V. Dmitrenko

Epidemiological aspects of ichthyosis in the population of Vinnitsa region

The aim of the work was to assess the epidemiology of ichthyosis among the population of Vinnitsa region.

Materials and methods. The paper presents the results of evaluation of epidemiology of ichthyosis in the population of Vinnitsa region for the period of 2010—2011. The study included cases which were verified in the regional dermatovenerologic dispensaries.

Results and discussion. A comparison of the data with other studies is conducted. Predominance of Vinnitsa residents, especially men, was revealed among patients with ichthyosis.

Conclusions. Ichthyosis is a common henodermatom in Vinnitsa region (1 : 3819). According to official figures, among patients is dominated by men. The study suggests that the diagnosis of ichthyosis in the region is not enough.